

Лариса Богиня

*керівник навчально-наукового центру
з підготовки іноземних громадян, м. Полтава*

Євгенія Горбенко

викладач, м. Полтава

ПЕРШІ КРОКИ ДО ВИВЧЕННЯ ФАХОВОЇ МОВИ МЕДИКА

Іноземні студенти, що готуються до навчання в закладах вищої освіти України, вмотивовано вивчають мову для забезпечення власних комунікативних потреб. Як зазначають науковці, урахування комунікативних потреб відповідно до майбутнього фаху не завжди відображається у підручниках, посібниках з української/російської мови як іноземної. Лінгводидакти зауважують, що диференційоване навчання передбачає змістове виокремлення матеріалу відповідно до «індивідуальних освітніх та професійних потреб іноземних студентів» [2].

Мова для іноземних студентів є інструментом оволодіння певним фахом, отже навчальний матеріал потребує відбору залежно від сфери спілкування, зумовленої майбутньою спеціальністю. Такий підхід сприятиме професійній адаптації, що забезпечує налаштування студентів на обрану професію на основі формування в них позитивної навчальної мотивації та особистісних якостей майбутнього лікаря: активності, самостійності, відповідальності тощо.

При відборі навчального матеріалу виокремлюємо найбільш уживані у медичній сфері лексичні одиниці (назви частин тіла людини, органів; назви лікарських спеціальностей; відділень лікарні; ліків тощо). Вивчення лексики починаємо з першого тижня під час пояснення родових ознак іменників (зуб, ніс, стоматолог, голова, лікарня, тіло, плече), заохочуючи студентів доповнювати таблицю. Формуванню навичок узгодження прикметників з іменниками у роді й числі сприяють вправи типу «Назви частину тіла на схемі», коли студенти мають утворити словосполучення (права рука, ліве око, верхня щелепа). На етапі вивчення прийменниково-відмінкової системи укладаємо

діалоги «У реєстратурі», «Лікар – пацієнт», «В аптеці», «Телефонуй 103» тощо. За нашими спостереженнями, завдання такого типу сприяють підвищенню мотивації вивчення граматичних форм, емоційно забарвлюють заняття, активують самостійну роботу слухачів щодо пошуку мовних засобів для вираження симптомів хвороби, спілкування з фармацевтом, формування вмінь замовлення ліків телефоном тощо.

Навчання читання та говоріння здійснюється на основі спеціально відібраних адаптованих текстів [1]. Перша група – це тексти біографічного характеру про найбільш відомих учених-медиків з описом їхнього вкладу в ту чи іншу галузь медицини. Друга група – це тексти деонтологічного характеру з завданнями до них, які вимагають не лише розуміння описаної ситуації, а й висловлення власної думки, ставлення до окремого факту тощо. До прикладу, текст «Допомагати потрібно кожному» порушує проблему надання допомоги незнайомим людям. Обговорюючи прочитане, студент має погодитись чи не погодитись з назвою тексту, обґрунтувавши свою позицію. На основі матеріалу тексту пропонується рольова гра, в якій беруть участь дійові особи: «хвора жінка», «пасажери автобуса», «лікар «Швидкої», що забезпечує закріплення вивченої лексики й граматичних конструкцій діалогічного мовлення, підтримує зацікавленість до майбутнього фаху, вимагає подальшого удосконалення навичок аудіювання, говоріння.

Констатуємо, що диференційований відбір навчального матеріалу для вивчення мови з урахуванням майбутнього фаху дозволяє підтримати мотивацію до навчання, сприяє прискоренню адаптації, формуванню навичок самостійної роботи іноземних студентів.

Література

1. Субота Л. А. Текст в системе обучения научному дискурсу иностранных студентов медико-фармацевтических вузов. Русская филология. Вестник Харьковского национального педагогического университета имени Г.С. Сковороды : сб. науч. трудов. Харьков, 2006. № 1/2. С. 76–79.
2. Чистякова А. Диференційована організація навчання іноземців української мови / А. Чистякова, Л. Селіверстова, Т. Лагута // Теорія і практика викладання української мови як іноземної: зб. наук. пр. – Львів, 2008. – Вип. 1. – С. 13–21.